

Perstorp kommuns Remissvar över betänkandet – Kultursamhället – utvecklad samverkan mellan stat, region och kommun (SOU 2023:58)

Skapa förutsättningar för utveckling med en ny lag

Rapporten är informativ och välskriven, den ger en bra och utförlig bakgrund till ämnet. Man har bemödat sig om att ge en tydlig bild av vad Sveriges Kultursamhälle är och bygger på, vem som bestämmer vad och hur pengarna fördelas utifrån den kultursamverkansmodell som är aktuell just nu.

Man har gjort grundliga efterforskningar och varit i dialog med många instanser, tjänstemän och utövare av kultur för att få ett så brett perspektiv som möjligt och frågorna är också många eftersom det handlar om både staten, regionerna, kommunerna och många olika typer av kulturformer och frågor kring dessa som ska samsas innanför modellen.

Rapporten ger förslag på hur man tänker sig en ny modell för kultursamverkan och vad man grundar dessa förslag på. Slutligen finns också en del viktiga reflektioner kring vikten av ett rikt kulturliv för de demokratiska värdena i ett samhälle, skolans väldigt viktiga roll som kulturförmedlare, digitaliseringens påverkan på kultur och tänkbara konsekvenser för samhället i stort, och inte minst vikten av att det tillsätts pengar som också måste räknas upp årligen.

På det hela taget är de tankar och förändringsförslag som framförs kloka och genomtänkta, men det är svårt att veta hur förändringarna kan komma att fungera om man implementerar dem, utifrån den lilla kommunens synvinkel.

Förenkla planerna och fördelning av statsbidraget

Staten sägs lägga ner mycket personaltid och pengar på att gå igenom, godkänna och utvärdera ansökningar. Man föreslår att stat, regioner och kommuner öppnar upp mot varandra, från flernivåstyrning till flernivåsamverkan, vad gäller bidrags sökning och liknande. Men om staten sparar in den personaltiden måste rimligen någon annan ta över det arbetet. Som tydligt påpekas på flera ställen så har inga instanser personal och tid. Risken finns att vi får mer pappersarbete om det inte är väldigt tydligt *hur* detta ska göras.

Om reglerna inte är tydliga – och det antyds att staten inte vill lägga sig i för mycket, arbeta mer ”tillitsbaserat” – då finns en risk att alla arbetar väldigt själviskt och kanske jobbar på flera fronter när man kan vända sig till flera håll för stöd. Om vi alla ska konkurrera om medlen, då kan det bli kärtvt. I rapporten hoppas man att det ska bli mer kultur och mindre administration, men hur säkerställer man det?

Om staten går från att vara enbart bidragsgivare till att vara mer av en samverkanspart i olika utvecklingsinsatser låter bra, men får de då en liknande roll som regionerna redan har idag gör det Regionens roll mindre tydligt. Dialoger i olika former är bra men för den mindre kommunen kan det leda till merarbete.

Ställ krav på respekt för konstens frihet

Det här är en punkt vi står bakom. Den konstnärliga friheten är av stor vikt och kan betänkandet leda till ökad tydlighet om demokrati och yttrandefrihet är det positivt.

Kultursamhällets fortsatta reformbehov

Perstorp är ganska typisk för mycket av det som beskrivs i rapporten – här finns få kulturbärare, vi är beroende av samarbeten och trots närheten till större orter med fler kulturupplevelser så är det få som nyttjar möjligheterna på grund av socioekonomiska utmaningar.

Skolan ses som en av de viktigaste bärarna av utbildning i, och uppskattning av, kultur i olika former och även som delansvariga i att det även i framtiden finns folk som arbetar med kultur i olika former.

Gestaltad livsmiljö lyfts in som ett viktigt område inom kulturen och är av stor betydelse för att lösa de stora samhällsutmaningarna inom hållbar utveckling. Platsens historia, kulturmiljöer, konst och utveckling inom arkitektur och samhällsbyggnad har stor betydelse för utveckling av en ort eller kommun oavsett storlek.

För en mindre kommun med Perstorps förutsättningar med socioekonomiska utmaningar har livsmiljöerna en stor betydelse för invånarnas stolthet och ortens attraktivitet. Betänkandet skulle kunna lyfta fram ytterligare behov av att arbeta tvärssektoriellt med dessa frågor och hur dessa länkar till andra kulturområden.

Kultur och samhällsbyggnad har även starka kopplingar till demokratiområdet. I detta sammanhang är det positivt att utredningen lyfter fram behovet av decentralisering inom kulturområdet, men också regional samordning även om det kan vara svårt att se hur detta ska ske i praktiken. Generellt behöver mer resurser fördelas till mindre kommuner utan byråkratiska ansökningsprocesser, medlen riskerar annars att hamna snedfördelat.